

SFS 2001:489

Utkom från trycket
den 19 juni 2001

Lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring;

utfärdad den 7 juni 2001.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1962:381) om allmän försäkring²

dels att 5 kap., 7 kap. 3 a §, 10 kap., 11 kap., 13 kap. och 16 kap. 12 § skall upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 5 kap., 11 kap. och 16 kap. skall utgå,

dels att rubrikerna till 7 och 16 kap., rubriken närmast före 17 kap. samt 1 kap. 1 §, 3 kap. 3, 5, 5 c, 7 och 13 §§, 4 kap. 9 §, 7 kap. 1, 2, 3 b och 4 §§, 16 kap. 1, 2, 4–7, 7 b–9 och 14–18 §§, 17 kap. 1 och 2 §§, 18 kap. 17 §, 20 kap. 3 § och 21 kap. 1 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas tre nya paragrafer, 7 kap. 5–7 §§ med nya rubriker närmast före 5 och 7 §§, samt två nya kapitel, 8 och 9 kap., av följande lydelse.

1 kap.

1 §³ Den allmänna försäkringen består av sjukförsäkring.

Till sjukförsäkringen hör frågor om rehabilitering.

Till den allmänna försäkringen är anslutna frivillig sjukpenningförsäkring och frivillig pensionsförsäkring.

¹ Prop. 2000/01:96, bet. 2000/01:SfU15, rskr. 2000/01:257.

² Lagen omtryckt 1982:120.

Senaste lydelse av

5 kap. 1 § 2000:775

5 kap. 3 § 2000:774

5 kap. 4 § 1998:704

5 kap. 5 § 1992:1277

5 kap. 6 § 1999:800

5 kap. 7 § 1998:704

5 kap. 9 § 1992:1277

5 kap. 10 § 1992:1277

5 kap. 15 § 2000:774

7 kap. 3 a § 2000:774

10 kap. 1 § 2000:774

10 kap. 2 § 2000:774

10 kap. 3 § 1993:743

11 kap. 1 § 1998:677

13 kap. 1 § 1995:508

13 kap. 2 § 2000:774

13 kap. 3 § 2000:774

13 kap. 4 § 2000:774

16 kap. 12 § 1981:1246.

³ Senaste lydelse 1991:1040.

3 §⁴ En försäkrad, som uppbär hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning enligt denna lag eller hel särskild efterlevandepension enligt lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn eller uppburit sådan ersättning eller pension under månaden närmast före den då han eller hon har börjat uppbära hel ålderspension, har inte rätt till sjukpenning. För tid efter ingången av den månad då den försäkrade har fyllt 70 år eller dessförinnan har börjat uppbära hel ålderspension enligt denna lag får sjukpenning utges för högst 180 dagar.

5 §⁵ Den allmänna försäkringskassan skall besluta om en försäkrads tillhörighet till sjukpenningförsäkringen och fastställa sjukpenninggrundande inkomst. För en försäkrad som inte är bosatt i Sverige gäller detta så snart anmälan om hans inkomstförhållanden gjorts hos kassan. Av beslutet skall framgå i vad mån den sjukpenninggrundande inkomsten är att hänföra till anställning eller till annat förvärsarbete. Sjukpenningförsäkringen skall omprövas

a) när kassan fått kännedom om att den försäkrades inkomstförhållanden eller andra omständigheter har undergått ändring av betydelse för rätten till sjukpenning eller för sjukpenningens storlek,

b) när sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt denna lag eller särskild efterlevandepension enligt lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn beviljas den försäkrade eller sådan ersättning eller pension som redan utges ändras med hänsyn till ändring i den försäkrades arbetsförmåga eller, vid särskild efterlevandepension, förmåga eller möjlighet att bereda sig inkomst genom arbete,

c) när delpension enligt särskild lag beviljas den försäkrade eller redan utgående sådan pension ändras med hänsyn till ändring i den försäkrades arbets- eller inkomstförhållanden,

d) när tjänstepension beviljas den försäkrade, samt

e) när ett beslut om vilandeförklaring av sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt 16 kap. 16 eller 17 § upphör.

Ändring som avses i första stycket skall gälla från och med den dag då anledningen till ändringen uppkommit. Den sjukpenninggrundande inkomst som ändrats enligt första stycket a får dock läggas till grund för ersättning tidigast från och med första dagen i den ersättningsperiod som inträffar i avslutning till att försäkringskassan fått kännedom om inkomständringen.

Under tid som anges under 1–6 får, om inte första stycket b, c eller d är tillämpligt, den fastställda sjukpenninggrundande inkomsten sänkas lägst till vad den skulle ha varit närmast dessförinnan om försäkringskassan då känt till samtliga förhållanden. Detta gäller tid då den försäkrade

1. bedriver studier enligt de grunder som fastställs av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer,

3. deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program och får aktivitetsstöd eller står till arbetsmarknadens förfogande enligt de grunder som fastställs av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer,

⁴ Senaste lydelse 1988:881.

⁵ Senaste lydelse 2000:1400.

4. är gravid och avbryter eller inskränker sitt förvärvsarbete tidigast sex månader före barnets födelse eller den beräknade tidpunkten härför,

5. är helt eller delvis ledig från förvärvsarbete för vård av barn, om den försäkrade är förälder till barnet eller likställs med förälder enligt 1 § föräldraledighetslagen (1995:584) och barnet inte har fyllt ett år. Motsvarande gäller vid adoption av barn som ej fyllt tio år eller vid mottagande av sådant barn i avsikt att adoptera det, om mindre än ett år har förflutit sedan den försäkrade fick barnet i sin vård,

6. fullgör tjänstgöring enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt.

För en försäkrad som avses i tredje stycket 1 eller deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program och får aktivitetsstöd skall försäkringskassan, vid sjukdom under den aktuella tiden, beräkna sjukpenningen på en sjukpenninggrundande inkomst som har fastställts på grundval av enbart den inkomst av eget arbete som den försäkrade kan antas få under denna tid. Om därvid den sjukpenninggrundande inkomsten helt eller delvis är att hänföra till anställning, skall årsarbetstiden beräknas på grundval av enbart det antal arbetstimmar som den försäkrade kan antas ha i ifrågavarande förvärvsarbete under den aktuella tiden.

För en försäkrad som får sådan behandling eller rehabilitering som avses i 7 b § eller 22 kap. 7 § och som under denna tid får livränta enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande ersättning enligt en annan författning skall försäkringskassan, vid sjukdom under den tid då livränta betalas ut, beräkna sjukpenningen på en sjukpenninggrundande inkomst som har fastställts på grundval av enbart den inkomst av eget arbete som den försäkrade kan antas få under denna tid.

För en försäkrad som avses i 10 c § första stycket 1 eller 2 skall dock under studieuppehåll mellan vår- och hösttermin, då den försäkrade inte uppbär studiesocial förmån för studier som avses i tredje stycket 1, sjukpenningen beräknas på den sjukpenninggrundande inkomst som följer av första–tredje styckena, om sjukpenningen blir högre än sjukpenning beräknad på den sjukpenninggrundande inkomsten enligt fjärde stycket.

Fjärde stycket tillämpas även för försäkrad som avses i tredje stycket 6 när den försäkrade genomgår grundutbildning som är längre än 60 dagar.

Omrövning av sjukpenningförsäkringen enligt första stycket a skall ej omfatta ändring av den försäkrades inkomstförhållanden på grund av sådant förvärvsarbete som avses i 16 kap. 15 §.

5 c §⁶ Vid utgången av en period då en försäkrad helt eller delvis har uppburit sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt denna lag skall den sjukpenninggrundande inkomsten motsvara den sjukpenninggrundande inkomst som den försäkrade skulle ha varit berättigad till omedelbart före en eller flera sådana perioder eller vad som löneutvecklingen inom yrkesområdet därefter föranleder.

Bestämmelserna i första stycket gäller endast för tid före 65 års ålder och till den del den försäkrade är arbetslös och beredd att anta erbjudet arbete i en omfattning som svarar mot närmast föregående förvärvsarbete.

⁶ Senaste lydelse 1997:562.

7 §⁷ Sjukpenning utges vid sjukdom som sätter ned den försäkrades arbetsförmåga med minst en fjärdedel. Vid bedömningen av om sjukdom föreligger skall bortses från arbetsmarknadsmässiga, ekonomiska, sociala och liknande förhållanden. Med sjukdom jämställs ett tillstånd av nedsatt arbetsförmåga, som orsakats av sjukdom för vilken sjukpenning utgetts och som fortfarande kvarstår efter det att sjukdomen upphört.

Saknar den försäkrade arbetsförmåga utges hel sjukpenning. Om arbetsförmågan inte saknas helt men är nedsatt med minst tre fjärdedelar utges tre fjärdedels sjukpenning. Är arbetsförmågan nedsatt i mindre grad men med minst hälften utges halv sjukpenning. I annat fall utges en fjärdedels sjukpenning.

Vid bedömningen av om arbetsförmågan är fullständigt nedsatt skall, om den försäkrade kan antas kunna återgå till sitt vanliga arbete, särskilt beaktas om den försäkrade på grund av sjukdomen är ur stånd att utföra sitt vanliga eller annat lämpligt arbete som arbetsgivaren tillfälligt erbjuder den anställde. Om den försäkrade på grund av sjukdomen behöver avstå från förvärvsarbete under minst en fjärdedel av sin normala arbetstid en viss dag, skall hans arbetsförmåga anses nedsatt i minst motsvarande mån den dagen.

Om den försäkrade inte kan antas kunna återgå till sitt vanliga arbete eller till annat arbete hos arbetsgivaren, skall vid bedömningen av arbetsförmågans nedsättning särskilt beaktas om den försäkrade kan försörja sig genom sådant arbete efter åtgärd som avses i 7 b § eller 22 kap.

Om det efter prövning enligt fjärde stycket bedöms att den försäkrade inte kan återgå till arbete hos arbetsgivaren eller försörja sig själv genom annat förvärvsarbete som är normalt förekommande på arbetsmarknaden, skall vid bedömningen av arbetsförmågans nedsättning särskilt beaktas om den försäkrade efter åtgärd som avses i 7 b § eller 22 kap. kan försörja sig själv genom sådant förvärvsarbete som är normalt förekommande på arbetsmarknaden, eller genom annat lämpligt arbete som är tillgängligt för den försäkrade.

Om det finns särskilda skäl för det får vid bedömningen av arbetsförmågans nedsättning beaktas den försäkrades ålder samt den försäkrades bosättningsförhållanden, utbildning, tidigare verksamhet och andra liknande omständigheter. Bedömningen av arbetsförmågans nedsättning enligt fjärde och femte styckena skall göras i förhållande till högst ett heltidsarbete.

Vid prövning av den försäkrades rätt till sjukpenning för tid under vilken han annars skulle ha uppburit föräldrapenning, skall arbetsförmågan anses nedsatt endast i den utsträckning som den försäkrades förmåga att vårda barnet är nedsatt på grund av sjukdomen.

Om den försäkrade uppbär sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt denna lag eller särskild efterlevandepension enligt lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn, skall vid prövning av den försäkrades rätt till sjukpenning bedömningen av hans eller hennes arbetsförmåga ske med bortseende från den nedsättning av förmågan eller möjligheten att bereda sig inkomst genom arbete som ligger till grund för den sjukersättning, aktivitetsersättning eller pension som utges.

13 §⁸ Frågor om förmåner enligt detta kapitel prövas av den allmänna försäkringskassa som enligt 5 kap. socialförsäkringslagen (1999:799) skall avgöra ett ärende avseende den försäkrade. Denna försäkringskassa får dock uppdra åt en annan försäkringskassa att pröva sådana frågor med undantag av frågor som avses i 5 §.

Bestämmelserna i 3, 5 och 7 §§ i fråga om sjukersättning och aktivitetsersättning tillämpas även där den försäkrade skulle ha fått sådan ersättning i form av garantiersättning om han eller hon hade haft rätt till sådan ersättning enligt bestämmelserna om försäkringstid i 9 kap.

Har en försäkrad, utan att bestämmelserna i 3 kap. 3 § är tillämpliga, efter ingången av den månad då han uppnådde sextiofem års ålder, erhållit sjukpenning under etthundraåttio dagar, får den allmänna försäkringskassan besluta att sjukpenning inte längre skall utgå.

4 kap.

9 §⁹ Villkoret om försäkring för viss sjukpenning enligt 6 § andra stycket anses uppfyllt om föräldern inte har varit försäkrad för viss sjukpenning, men skulle ha varit det om kassan känt till samtliga förhållanden.

När det skall bestämmas om villkoret om försäkring för viss sjukpenning enligt 6 § andra stycket är uppfyllt för en försäkrad som avses i 3 kap. 5 b § skall bortses från tiden för utlandsvistelsen. När det bestäms om villkoret är uppfyllt för en förälder som uppburit sjukersättning eller aktivitetsersättning skall sjukpenninggrundande inkomst beräknad enligt 3 kap. 5 c § anses ha gällt hela den tid som föräldern uppburit sådan ersättning.

7 kap. Allmänna bestämmelser om sjukersättning och aktivitetsersättning

1 §¹⁰ En försäkrad vars arbetsförmåga är nedsatt med minst en fjärdedel på grund av sjukdom eller annan nedsättning av den fysiska eller psykiska prestationsförmågan har enligt bestämmelserna i detta kapitel rätt till sjukersättning eller aktivitetsersättning, om nedsättningen kan antas bestå under minst ett år.

En försäkrad som på grund av funktionshinder ännu inte har avslutat sin skolgång på grundskolenivå och gymnasial nivå har enligt vad som närmare anges i 7 § rätt till aktivitetsersättning under den tid skolgången varar oavsett om arbetsförmågan är nedsatt eller inte.

Sjukersättning kan tidigast utges från och med den månad då den försäkrade fyller 30 år och längst till och med månaden före den månad då han eller hon fyller 65 år.

Kan arbetsförmågan anses varaktigt nedsatt skall sjukersättning utges tills vidare. Kan arbetsförmågan antas nedsatt under en begränsad tid skall sjukersättning utges för viss tid (tidsbegränsad sjukersättning). Vad som i övrigt i denna lag eller annan författning sägs om sjukersättning gäller även tidsbegränsad sjukersättning om inte annat anges.

⁸ Senaste lydelse 1999:800.

⁹ Senaste lydelse 1999:800.

¹⁰ Senaste lydelse 1992:1702.

Aktivitetsersättning kan tidigast utges från och med juli månad det år då den försäkrade fyller 19 år och längst till och med månaden före den månad då han eller hon fyller 30 år.

Aktivitetsersättning utges alltid för viss tid, som inte får vara längre än tre år.

2 §¹¹ Försäkrad, vars arbetsförmåga är helt eller i det närmaste helt nedsatt, får hel sjukersättning eller aktivitetsersättning.

Försäkrad, vars arbetsförmåga inte är nedsatt i sådan grad men med minst tre fjärdedelar, får tre fjärdedels sjukersättning eller aktivitetsersättning.

Är den försäkrades arbetsförmåga nedsatt i mindre grad men med minst hälften, utges halv sjukersättning eller aktivitetsersättning.

I övriga fall utges en fjärdedels sjukersättning eller aktivitetsersättning.

3 b §¹² Försäkringskassan skall, när det kan anses nödvändigt för bedömningen av om rätt till sjukersättning eller aktivitetsersättning föreligger, begära att den försäkrade genomgår undersökning av viss läkare eller genomgår annan utredning såsom arbetsprovning eller arbetsträning, för bedömning av den försäkrades medicinska tillstånd, arbetsförmågan och behovet av och möjligheterna till rehabilitering.

När det kan anses nödvändigt för bedömning av rätt till sjukersättning eller aktivitetsersättning, skall försäkringskassan även

1. begära in utlåtande av viss läkare eller annan sakkunnig,
2. göra förfrågan hos den försäkrade, den försäkrades arbetsgivare, läkare eller någon annan som kan antas kunna lämna nödvändiga uppgifter,
3. besöka den försäkrade, samt
4. undersöka om den försäkrade efter sådan åtgärd som avses i 3 kap. 7 b § eller 22 kap. helt eller delvis kan försörja sig själv genom arbete.

Försäkringskassan skall i samband med beslut om sjukersättning eller aktivitetsersättning också bedöma om förnyad utredning av arbetsförmågan skall göras efter viss tid.

Försäkringskassan kan även under tid som sjukersättning eller aktivitetsersättning utges vidta åtgärder enligt första och andra styckena. Innan beslut fattas om medicinsk utredning enligt första eller andra stycket skall försäkringsläkarens bedömning inhämtas.

För kostnader som den enskilde har med anledning av sådan utredning som avses i första och andra styckena lämnas ersättning i enlighet med vad regeringen eller, efter regeringen bemyndigande, Riksförsäkringsverket föreskriver.

4 §¹³ Sjukersättning och aktivitetsersättning utges i form av

1. inkomstrelaterad ersättning enligt 8 kap. samt
2. garantiersättning enligt 9 kap.

¹¹ Senaste lydelse 1998:283.

¹² Senaste lydelse 1996:1063.

¹³ Senaste lydelse 2000:774.

5 § Försäkringskassan skall, i samband med ett beslut om att bevilja en försäkrad aktivitetsersättning, undersöka om han eller hon under den tid ersättningen skall utges kan delta i aktiviteter som kan antas ha en gynnsam inverkan på hans eller hennes sjukdomstillstånd eller fysiska eller psykiska prestationsförmåga.

Om den försäkrade bedöms kunna delta i aktiviteter skall försäkringskassan i samråd med honom eller henne utarbeta en plan för sådana aktiviteter. Försäkringskassan skall därvid i möjligaste mån tillgodose den försäkrades önskemål.

Försäkringskassan skall verka för att de planerade aktiviteterna kommer till stånd. Försäkringskassan skall också samordna de insatser som behövs och se till att åtgärder vidtas för att underlätta för den försäkrade att delta i aktiviteterna.

Som aktiviteter enligt denna paragraf avses inte sådana åtgärder som anges i 3 b §.

6 § Särskild ersättning kan utges för kostnader som uppstår för den försäkrade med anledning av de aktiviteter som han eller hon deltar i. Ytterligare föreskrifter om sådan ersättning meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

| *Aktivitetsersättning vid utbildning på grundskolenivå och gymnasial nivå*

7 § En försäkrad som på grund av funktionshinder ännu inte har avslutat utbildning på grundskolenivå och gymnasial nivå vid ingången av juli månad det år då han eller hon fyller 19 år har rätt till hel aktivitetsersättning under den tid skolgången varar.

Vid prövning av rätten till aktivitetsersättning enligt första stycket bortses från vad som i detta kapitel sägs om arbetsförmågans nedsättning.

8 kap.¹⁴ Om inkomstrelaterad sjukersättning och inkomstrelaterad aktivitetsersättning

| *Om rätten till ersättning*

1 § Rätt till inkomstrelaterad sjukersättning eller aktivitetsersättning har en försäkrad som avses i 7 kap. om det för honom eller henne har fastställts pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension för minst ett år under en viss tidsperiod (ramtid) närmast före det år då försäkringsfallet inträffat.

| *Om ramtid*

2 § Ramtiden är, om inte annat följer av 8 §,

5 år för den som uppnår 53 års eller högre ålder det år då försäkringsfallet inträffar,

¹⁴ Tidigare 8 kap. upphävt genom 2000:461.

6 år för den som uppnår 50 men inte 53 års ålder det år då försäkringsfallet inträffar,

7 år för den som uppnår 47 men inte 50 års ålder det år då försäkringsfallet inträffar, samt

8 år för den som uppnår 46 års eller lägre ålder det år då försäkringsfallet inträffar.

| *Om antagandeinkomst*

| **3 §** Inkomstrelaterad sjukersättning och aktivitetsersättning beräknas på grundval av en antagandeinkomst som beräknas enligt 4–8 §§.

Antagandeinkomsten anknyts till prisbasbeloppet för det år då ersättningen skall börja utges och omräknas vid förändringar av detta.

| **4 §** Antagandeinkomsten beräknas med ledning av den försäkrades bruttoårsinkomster inom ramtiden.

Med bruttoårsinkomst avses, med den begränsning som anges i 5 §,

1. pensionsgrundande inkomst enligt 2 kap. lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension med tillägg för debiterade allmänna pensionsavgifter för respektive år, samt

2. pensionsgrundande belopp som tillgodoräknats med anledning av sjukersättning eller aktivitetsersättning.

| **5 §** Vid beräkning av bruttoårsinkomst bortses från pensionsgrundande inkomster och pensionsgrundande belopp som sammantagna överstiger 7,5 gånger det för inkomståret gällande prisbasbeloppet.

| **6 §** Bruttoårsinkomsten räknas om med hänsyn till förändringar i prisbasbeloppet genom att bruttoårsinkomsten multipliceras med kvoten av prisbasbeloppet för det år sjukersättningen eller aktivitetsersättningen skall börja utges och prisbasbeloppet för det år bruttoårsinkomsten hänförs till.

| **7 §** Antagandeinkomsten utgör genomsnittet av de tre högsta enligt 6 § omräknade bruttoårsinkomsterna inom ramtiden.

Om endast en eller två bruttoårsinkomster kan tillgodoräknas inom ramtiden upptas vid beräkning av antagandeinkomst enligt första stycket två respektive en bruttoårsinkomst med noll kronor.

| **8 §** Vid beräkning av inkomstrelaterad aktivitetsersättning får, om det medför en högre antagandeinkomst, vid tillämpning av 7 § i stället användas de två högsta enligt 6 § omräknade bruttoårsinkomsterna inom en ramtid av tre år.

Om, vid tillämpning av första stycket, endast en bruttoårsinkomst kan tillgodoräknas inom ramtiden upptas vid beräkning av antagandeinkomsten en bruttoårsinkomst med noll kronor.

Om, vid beräkning av antagandeinkomst enligt denna paragraf, den försäkrade kan tillgodoräknas en bruttoårsinkomst året före det år då försäkringsfallet inträffar men denna är lägre än den sjukpenninggrundande inkomst enligt 3 kap. som den försäkrade har vid tidpunkten för försäkringsfallet eller den inkomst som då skulle ha utgjort hans eller hennes sjukpen-

ninggrundande inkomst om försäkringskassan hade känt till samtliga förhållanden, får den sjukpenninggrundande inkomsten i stället utgöra bruttoårsinkomst.

Om ersättning

9 § Hel inkomstrelaterad sjukersättning och aktivitetsersättning utges för år räknat med 64 procent av den försäkrades antagandeinkomst.

Partiell inkomstrelaterad sjukersättning och aktivitetsersättning utges för år räknat med så stor andel av hel sådan ersättning som motsvarar den andel av sjukersättning eller aktivitetsersättning som den försäkrade har rätt till enligt 7 kap. 2 § andra–fjärde styckena.

10 § Från inkomstrelaterad sjukersättning och aktivitetsersättning skall avräknas sådana förmåner som utges till den försäkrade enligt utländsk lagstiftning och som motsvarar sjukersättning eller aktivitetsersättning eller som utgör pension vid invaliditet.

9 kap.¹⁵ Om sjukersättning och aktivitetsersättning i form av garantiersättning

Om rätten till ersättning

1 § Rätt till sjukersättning och aktivitetsersättning i form av garantiersättning har en försäkrad som avses i 7 kap. och som saknar inkomstrelaterad sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt 8 kap. eller vars inkomstrelaterade ersättning enligt samma kapitel understiger en viss nivå (garantinivå). Garantiersättningen är beroende av försäkringstid.

Om försäkringstid

2 § Försäkringstid för rätt till garantiersättning tillgodoräknas en försäkrad

1. enligt 3–5 §§ under tiden från och med det år då han eller hon fyllde 16 år till och med året före försäkringsfallet (faktisk försäkringstid),
2. enligt 6 § för tiden därefter till och med det år då han eller hon fyller 64 år (framtida försäkringstid), och
3. enligt 7 § om försäkringsfallet har inträffat före 18 års ålder.

Faktisk försäkringstid och framtida försäkringstid sätts ned var för sig till närmaste antal hela månader. Den sammanlagda försäkringstiden utgör summan av faktisk försäkringstid och framtida försäkringstid. Denna skall sättas ned till närmaste antal hela år.

3 § Som faktisk försäkringstid räknas

1. tid under vilken en person anses ha varit bosatt i Sverige enligt 2 kap. socialförsäkringslagen (1999:799),
2. tid under vilken en person före tidpunkten för bosättning enligt 1 oavbrutet har vistats i Sverige efter att ha ansökt om uppehållstillstånd.

¹⁵ Tidigare 9 kap. upphävt genom 2000:774.

4 § Om den försäkrade har beviljats uppehållstillstånd i Sverige med tillämpning av 3 kap. 2 eller 3 § utlänningslagen (1989:529) skall som faktisk försäkringstid även tillgodoräknas tid då han eller hon har varit bosatt i sitt tidigare hemland från och med det år då han eller hon fyllde 16 år till tidpunkten då han eller hon först ankom till Sverige. Därvid skall en så stor andel av tiden i hemlandet tillgodoräknas som svarar mot förhållandet mellan den tid under vilken den försäkrade har varit bosatt i Sverige från den första ankomsten till landet till och med året före försäkringsfallet och hela tidsrymden från det att den försäkrade första gången kom till landet till och med året före försäkringsfallet. Vid beräkning enligt detta stycke bortses från tid för vilken den försäkrade, vid bosättning i Sverige, har rätt till sådan ersättning från det andra landet och som inte enligt 11 § andra stycket skall ligga till grund för beräkning av garantiersättning.

Med tid för bosättning i hemlandet likställs tid under vilken den försäkrade före den första ankomsten till Sverige befunnit sig i annat land där han eller hon beretts en tillfällig fristad.

5 § Vid beräkning av faktisk försäkringstid för en person som enligt 2 kap. 4 § socialförsäkringslagen (1999:799) anses bosatt i Sverige även under vistelse utomlands skall bortses från tid för vilken den utsände, vid bosättning i Sverige, har rätt till sådan ersättning från det andra landet som inte enligt 11 § andra stycket skall ligga till grund för beräkning av garantiersättning.

6 § Om den faktiska försäkringstiden enligt 3–5 §§ utgör minst fyra femtedelar av tiden från och med det år då den försäkrade fyllde 16 år till och med året före försäkringsfallet räknas hela tiden därefter till och med det år den försäkrade fyller 64 år som framtida försäkringstid.

Om den faktiska försäkringstiden utgör mindre än fyra femtedelar av tiden från och med det år då den försäkrade fyller 16 år till och med året före försäkringsfallet skall som framtida försäkringstid räknas en så stor andel av tiden från och med året för försäkringsfallet till och med det år då den försäkrade fyller 64 år som motsvarar förhållandet mellan den faktiska försäkringstiden och fyra femtedelar av tiden från och med det år den försäkrade fyllde 16 år till och med året före försäkringsfallet.

7 § Om försäkringsfallet har inträffat före ingången av det år då den försäkrade fyllde 18 år, får försäkringstid i stället för vad som följer av 6 § tillgodoräknas enligt andra och tredje styckena.

För en försäkrad som är svensk medborgare skall som försäkringstid tillgodoräknas tiden från och med det år då han eller hon fyllde 16 år till och med det år då han eller hon uppnår 64 års ålder. Hänsyn skall dock inte tas till tid då den försäkrade efter fyllda 16 år inte har uppfyllt förutsättningarna för tillgodoräknande av försäkringstid enligt 3–5 §§.

För en försäkrad som är utländsk medborgare skall vad som sägs i andra stycket gälla under förutsättning att han eller hon är bosatt i Sverige sedan minst fem år.

Om garantinivå

8 § Garantnivån för hel sjukersättning motsvarar för år räknat 2,40 gånger prisbasbeloppet.

9 § Garantnivån för hel aktivitetsersättning motsvarar för år räknat

- 2,10 gånger prisbasbeloppet till och med månaden före den månad då den försäkrade fyller 21 år,
- 2,15 gånger prisbasbeloppet från och med den månad då den försäkrade fyller 21 år till och med månaden före den månad då han eller hon fyller 23 år,
- 2,20 gånger prisbasbeloppet från och med den månad då den försäkrade fyller 23 år till och med månaden före den månad då han eller hon fyller 25 år,
- 2,25 gånger prisbasbeloppet från och med den månad då den försäkrade fyller 25 år till och med månaden före den månad då han eller hon fyller 27 år,
- 2,30 gånger prisbasbeloppet från och med den månad då den försäkrade fyller 27 år till och med månaden före den månad då han eller hon fyller 29 år, samt
- 2,35 gånger prisbasbeloppet från och med den månad då den försäkrade fyller 29 år till och med månaden före den månad då han eller hon fyller 30 år.

Om beräkning

10 § Garantiersättning utges endast till den som kan tillgodoräknas en försäkringstid om minst tre år.

11 § Till grund för beräkning av garantiersättning skall ligga den inkomstrelaterade sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt 8 kap. som den försäkrade har rätt till för det år som garantiersättningen avser, före reducering med livränta enligt 17 kap. 2 §.

Med inkomstrelaterad sjukersättning och aktivitetsersättning avses i detta kapitel även sådana utländska förmåner som enligt 8 kap. 10 § skall avräknas från inkomstrelaterad ersättning, dock inte om de är att likställa med garantiersättning enligt detta kapitel.

12 § För den som saknar inkomstrelaterad sjukersättning eller aktivitetsersättning utgör årlig hel garantiersättning ett belopp motsvarande garantinivån.

För den vars inkomstrelaterade sjukersättning eller aktivitetsersättning för år räknat understiger garantinivån utgör årlig garantiersättning ett belopp motsvarande skillnaden mellan garantinivån och den årliga inkomstrelaterade ersättningen enligt 11 §.

Beräkning enligt andra stycket görs efter det att garantinivån avkortats enligt 13 §.

13 § För den som inte kan tillgodoräknas 40 års försäkringstid skall garantinivån enligt 8 eller 9 § avkortas till så stor andel av denna som svarar mot

förhållandet mellan det antal år för vilka försäkringstid kan tillgodoräknas och talet 40.

14 § Garantiersättning till den som har rätt till partiell sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt 7 kap. 2 § utgör en så stor andel av hel garantiersättning beräknad enligt 10–13 §§ som svarar mot den grad av sjukersättning eller aktivitetsersättning den försäkrade har rätt till.

16 kap. Om utbetalning av sjukersättning och aktivitetsersättning, m.m.

1 §¹⁶ Den som önskar sjukersättning eller aktivitetsersättning skall göra ansökan hos allmän försäkringskassa i enlighet med vad regeringen förordnar.

Uppbär en försäkrad sjukpenning eller ersättning för sjukhusvård eller rehabiliteringspenning enligt denna lag, får försäkringskassan tillerkänna honom eller henne sjukersättning eller aktivitetsersättning utan hinder av att han eller hon inte gjort ansökan därom. Detsamma skall gälla då en försäkrad uppbär sjukpenning, ersättning för sjukhusvård eller livränta enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande ersättning som utges enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande.

Uppbär en försäkrad tidsbegränsad sjukersättning eller aktivitetsersättning, får den tid för vilken förmånen skall utges förlängas utan att ansökan har gjorts.

För kostnader för läkarundersökning och läkarutlåtande vid ansökan om sjukersättning eller aktivitetsersättning skall ersättning lämnas i enlighet med vad regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Riksförsäkringsverket föreskriver.

2 §¹⁷ Som villkor för rätt till sjukersättning och aktivitetsersättning får anges att den försäkrade skall under högst 30 dagar vara intagen på visst sjukhus, vistas på vårdinrättning för försäkringsmedicinsk utredning eller genomgå undersökning av viss läkare. För kostnader som uppstår med anledning av ett sådant villkor skall ersättning lämnas i enlighet med vad regeringen förordnar.

I fråga om rätt till sjukersättning och aktivitetsersättning gäller även vissa bestämmelser om utredning i 7 kap. 3 b §.

4 §¹⁸ Sjukersättning och aktivitetsersättning skall betalas ut månadsvis. Om det årliga beloppet av sådana förmåner uppgår till högst 2 400 kronor skall dock, om det inte finns särskilda skäl, utbetalning ske i efterskott en eller två gånger per år. Efter överenskommelse med den försäkrade får utbetalning även i annat fall ske en eller två gånger per år.

Vid beräkning av månadsbelopp för sjukersättning och aktivitetsersättning skall det årliga belopp, som beräkningen grundar sig på, avrundas till närmaste hela krontal som är jämnt delbart med tolv. Är det årliga beloppet

¹⁶ Senaste lydelse 2000:775.

¹⁷ Senaste lydelse 2000:774.

¹⁸ Senaste lydelse 2000:774.

av sjukersättning och aktivitetsersättning lägre än tolv kronor, bortfaller ersättningen för den månad som beräkningen avser. Avrundning skall i första hand göras på garantiersättning enligt 9 kap.

5 §¹⁹ Sjukersättning och aktivitetsersättning utges från och med den månad då rätt till förmånen inträtt. I fall som avses i 1 § andra stycket utges dock sjukersättning och aktivitetsersättning från och med månaden efter den då beslutet om förmånen meddelats.

Sjukersättning och aktivitetsersättning får inte betalas ut för längre tid tillbaka än tre månader före ansökningsmånaden.

6 §²⁰ Ändring av sjukersättning och aktivitetsersättning skall gälla från och med månaden efter den under vilken anledning till ändringen uppkommit.

Vad som föreskrivs i 1 § första, andra och fjärde styckena samt 2 § gäller även i fråga om ökning av sjukersättning och aktivitetsersättning. I fall då ökningen kräver ansökan av den som är berättigad till sådan ersättning tillämpas 5 § andra stycket.

Vad som sägs i denna paragraf skall inte tillämpas i fråga om ändring av sjukersättning och aktivitetsersättning i anledning av förändring av prisbasbeloppet.

7 §²¹ Om arbetsförmågan väsentligt förbättras för en försäkrad som uppbär sjukersättning eller aktivitetsersättning, skall förmånen dras in eller minskas med hänsyn till förbättringen. En försäkrad som regelbundet och under en längre tid har uppvisat en arbetsförmåga som han eller hon antogs sakna när beslutet om sjukersättning eller aktivitetsersättning fattades skall därvid, om inte annat framkommer, antas ha en väsentligt förbättrad arbetsförmåga.

Sådan sjukersättning eller aktivitetsersättning som omfattas av ett beslut enligt 15 § eller som har vilandeförklarats enligt 16 § får inte dras in eller minskas på grund av att den försäkrade under den tid och i den omfattning som anges i beslutet genom förvärvsarbete har uppvisat en väsentligt förbättrad arbetsförmåga.

Aktivitetsersättning får inte dras in eller minskas på grund av att den försäkrade deltar i sådan aktivitet som avses i 7 kap. 5 §.

7 b §²² En försäkrad som förvärvsarbetar med utnyttjande av en arbetsförmåga som han eller hon antogs sakna när beslutet om sjukersättning eller aktivitetsersättning fattades har inte rätt att uppbära sådan ersättning för samma tid och i den omfattning som förvärvsarbetet utförs. Detta gäller dock inte sådan sjukersättning eller aktivitetsersättning som omfattas av ett beslut enligt 15 §.

8 §²³ Den som uppbär sjukersättning eller aktivitetsersättning är skyldig att utan oskäligt dröjsmål anmäla till allmän försäkringskassa om han eller hon börjar förvärvsarbete, börjar förvärvsarbete i större omfattning än tidigare

¹⁹ Senaste lydelse 2000:774.

²⁰ Senaste lydelse 1988:881.

²¹ Senaste lydelse 1999:1363.

²² Senaste lydelse 1999:1363.

²³ Senaste lydelse 2000:774.

eller fortsätter att förvärvsarbeta efter tid som avses i 15–17 §§, eller om hans eller hennes arbetsförmåga väsentligt förbättras utan att han eller hon börjar förvärvsarbeta, börjar förvärvsarbeta i större utsträckning än tidigare eller fortsätter att förvärvsarbeta efter tid som avses i 15–17 §§. Om den försäkrade har en god man eller förvaltare enligt föräldrabalken, har denne motsvarande skyldighet att göra anmälan, om det kan anses ingå i uppdraget.

Underlåts anmälan som avses i första stycket utan giltigt skäl, får sjukersättningen eller aktivitetsersättningen dras in för viss tid eller tills vidare.

9 §²⁴ Sjukersättning och aktivitetsersättning utges, om inte något annat är särskilt föreskrivet, till och med den månad då den försäkrade avlidit eller rätten till förmånen annars upphört.

14 §²⁵ Försäkringskassan får efter ansökan av den försäkrade besluta att dennes sjukersättning eller aktivitetsersättning i den omfattning som anges i 15 och 16 §§ skall betalas ut eller förklaras vilande under tid som den försäkrade förvärvsarbetar med utnyttjande av en arbetsförmåga som han eller hon antogs sakna när beslutet om förmånen fattades. Ett sådant beslut får endast fattas om den försäkrade under minst tolv månader omedelbart dessförinnan har uppburit sjukersättning eller aktivitetsersättning.

Sjukersättning och aktivitetsersättning som har förklarats vilande skall inte betalas ut för den tid som vilandeförklaringen avser.

Vilandeförklaring får avse hel sjukersättning eller aktivitetsersättning eller en sådan kvotdel därav som anges i 7 kap. 2 §. Vid bedömning av hur stor del av förmånen som skall vilandeförklaras skall beaktas omfattningen av det förvärvsarbete som den försäkrade avser att utföra.

15 §²⁶ Försäkringskassan får besluta att den försäkrade under en period om tolv månader får förvärvsarbeta högst tre månader utan att utbetalningen av sjukersättningen eller aktivitetsersättningen minskas med hänsyn till förvärvsarbetet.

16 §²⁷ Försäkringskassan får förklara sjukersättningen eller aktivitetsersättningen vilande för tid efter den period som har bestämts i beslut enligt 15 §. Om något beslut enligt 15 § inte har fattats får försäkringskassan i stället besluta att sjukersättningen eller aktivitetsersättningen skall förklaras vilande från och med den månad som anges i ansökan.

Sjukersättningen får vilandeförklaras enligt första stycket under högst tolv månader, dock längst till utgången av tolfte månaden från och med den första månad som beslutet enligt 15 § omfattar. Om något beslut enligt 15 § inte har fattats får sjukersättningen vilandeförklaras längst till utgången av tolfte månaden från och med den första månad som beslutet omfattar.

Aktivitetsersättningen får vilandeförklaras enligt första stycket längst till utgången av den period som beslutet om aktivitetsersättning omfattar.

²⁴ Senaste lydelse 2000:774.

²⁵ Senaste lydelse 1999:1363.

²⁶ Senaste lydelse 1999:1363.

²⁷ Senaste lydelse 1999:1363.

17 §²⁸ För tid efter den period med vilande sjukersättning som har bestämts enligt 16 § eller för tid efter utgången av tolfte månaden från och med den första månad som ett beslut enligt 15 § omfattar får försäkringskassan, på ansökan av den försäkrade, förklara sjukersättningen vilande under högst 24 månader. Därvid skall bestämmelserna i 14 § andra och tredje styckena tillämpas.

18 §²⁹ Ett beslut om vilandeförklaring enligt 16 eller 17 § skall upphävas om den försäkrade begär det.

Försäkringskassan får utan att den försäkrade har begärt det upphäva ett beslut om vilandeförklaring om den försäkrade insjuknar och beräknas bli långvarigt sjuk. Detsamma gäller om den försäkrade har vilande sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt 16 § och helt eller delvis avbryter det arbetsförsök som legat till grund för beslutet om vilandeförklaring för att i stället uppbära föräldrapenning, tillfällig föräldrapenning eller havandeskapspenning.

Sjätte avdelningen

Gemensamma bestämmelser

17 kap.

1 §³⁰ Har en ersättning enligt denna lag eller enligt en annan författning betalats ut av en allmän försäkringskassa eller en arbetslöshetskassa och beviljas senare en annan ersättning retroaktivt enligt denna lag för samma tid som den tidigare utbetalade ersättningen skall den retroaktiva ersättningen minskas. Minskningen skall ske med det belopp som överstiger vad som skulle ha utgetts för perioden om beslut om båda ersättningarna hade förelegat samtidigt.

Om någon i väsentlig mån har fått sin försörjning genom ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen (2001:453) utan villkor om återbetalning får socialnämnden från försäkringskassan uppbära retroaktivt beviljad periodisk ersättning enligt denna lag, till den del den motsvarar vad socialnämnden sammanlagt har betalat ut till dennes samt hans makes och minderåriga barns försörjning för den tid som den retroaktiva ersättningen avser.

I fråga om minskning av sjukersättning då livränta utges enligt äldre lagstiftning om yrkesskador gäller 2 §.

2 §³¹ Inkomstrelaterad sjukersättning och sjukersättning i form av garantiersättning skall minskas enligt vad som sägs i andra stycket om den försäkrade har rätt till livränta på grund av obligatorisk försäkring enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller annan lag eller särskild författning eller enligt regeringens förordnande har rätt till annan livränta, som bestäms av eller betalas ut av Riksförsäkringsverket. Motsvarande skall gälla i fall då livränta utges enligt utländsk lagstiftning om yrkesskadeförsäkring. Minskning skall däremot inte ske på grund av livränta enligt lagen

²⁸ Senaste lydelse 1999:1363.

²⁹ Senaste lydelse 1999:1363.

³⁰ Senaste lydelse 2001:458.

³¹ Senaste lydelse 2000:774.

(1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller annan livränta som bestäms med tillämpning av den lagen. Medför en skada för vilken livränta har börjat utges återigen sjukdom som berättigar till sjukpenning, skall det anses som om livränta utgavs under sjukdomstiden. Har livränta eller del därav eller livränta för viss tid bytts ut mot ett engångsbelopp, skall det vid beräkning enligt andra stycket anses som om den livränta som utges har höjts med ett belopp som svarar mot engångsbeloppet enligt de försäkringstekniska grunder som tillämpas vid utbytet.

Summan av inkomstrelaterad sjukersättning och garantiersättning skall minskas med tre fjärdedelar av varje livränta vars årsbelopp överstiger en sjättedel av prisbasbeloppet och som den sjukersättningsberättigade har rätt till som skadad. Minskning skall därvid i första hand göras på garantiersättningen. Sammanlagd sjukersättning skall dock aldrig, på grund av bestämmelserna i denna paragraf, för månad räknat understiga 5 procent av prisbasbeloppet.

18 kap.

17 §³² En socialförsäkringsnämnd skall avgöra ärenden om rätt till sjukersättning och aktivitetsersättning, dock inte när det gäller förutsättningarna för rätt till sådan ersättning enligt bestämmelserna om försäkringstid i 9 kap.

Socialförsäkringsnämnden skall även avgöra ärenden om vilandeförklaring av sjukersättning och aktivitetsersättning enligt 16 kap. när det samtidigt med den ersättningen utgetts sådan livränta som samordnats med ersättningen enligt 6 kap. 1 § lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring. Socialförsäkringsnämnden skall dessutom avgöra ärenden om rätt till förmåner enligt vad som föreskrivs i andra författningar.

Om ett ärende som avgjorts av en socialförsäkringsnämnd överklagas, skall nämnden företräda den allmänna försäkringskassan om försäkringskassan skall föra det allmännas talan i målet. Nämnden får bemyndiga en tjänsteman vid försäkringskassan att företräda nämnden vid domstol.

20 kap.

3 §³³ Ersättning enligt denna lag får dras in eller sättas ned, om den som är berättigad till ersättningen

a) ådragit sig sjukdomen eller skadan vid uppsåtligt brott som han har dömts för genom dom som har vunnit laga kraft;

b) vägrar att genomgå undersökning av läkare eller att följa läkares föreskrifter;

c) underlåter att ge in sådant läkarintyg, läkarutlåtande, försäkran eller särskild försäkran som skall ges in till försäkringskassan enligt 3 kap. 8 §;

d) medvetet eller av grov vårdslöshet lämnar oriktig eller vilseledande uppgift angående förhållande, som är av betydelse för rätten till ersättning.

Vägrar en försäkrad utan giltig anledning att genomgå sådan behandling, utredning eller rehabilitering som avses i 3 kap. 7 b och 8 a §§, 7 kap. 3 b § eller 22 kap. 4, 5 och 7 §§ får sjukpenning, sjukersättning eller aktivitetsersättning

³² Senaste lydelse 2000:774.

³³ Senaste lydelse 1997:275.

sättning helt eller delvis tills vidare förvägras honom eller henne, under förutsättning att han eller hon erinrats om denna påföljd.

Om någon som är berättigad till ersättning enligt denna lag i annat fall underlåter att lämna uppgifter i enlighet med vad som anges i 8 § eller vägrar att ta emot besök som anges där, får ersättningen dras in eller sättas ned om omständigheterna motiverar det.

21 kap.

1 §³⁴ Den som är bosatt här i landet, men inte är försäkrad för en sjukpenning som, beräknad enligt 3 kap. 4 § första stycket 2, uppgår till 60 kronor, skall från och med den månad då han eller hon fyller sexton år kunna genom frivilliga avgifter försäkra sig för erhållande av sjukpenning eller sjukpenningtillägg.

Den som inte har rätt till sjukpenning enligt 3 kap. 1 § får försäkra sig för sjukpenning som uppgår till lägst 20 kronor och högst 60 kronor. Den som har rätt till sjukpenning enligt 3 kap. 1 § får försäkra sig för sjukpenningtillägg, som tillsammans med den sjukpenning som han är berättigad till enligt 3 kap. 4 § första stycket 2 uppgår till lägst 20 kronor och högst 60 kronor.

En frivillig försäkring påverkas inte av att den försäkrades sjukpenning enligt 3 kap., under där angivna förutsättningar, beräknas med tillämpning av 5 § sjätte stycket eller 10 a eller 10 b § nämnda kapitel.

Försäkringen skall efter den försäkrades val gälla med en karenstid av 3 eller 30 dagar eller utan sådan karenstid.

Rätt till inträde i den frivilliga försäkringen eller förkortning av gällande karenstid enligt fjärde stycket tillkommer endast den som är under 55 år.

Ersättning enligt denna paragraf utges inte för tid efter ingången av den månad då den försäkrade börjar uppbära hel sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt denna lag eller hel ålderspension enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003. Bestämmelserna i denna lag gäller också, om inte annat följer av punkterna 2–15, i fall då rätten till sjukersättning eller aktivitetsersättning grundas på pensionsfall som inträffat före ikraftträdandet.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande beträffande ersättning som avser tid före ikraftträdandet.

3. I fråga om rätt till inkomstrelaterad sjukersättning eller inkomstrelaterad aktivitetsersättning enligt 8 kap 1 § och beräkning av antagandeinkomst enligt 8 kap. 4 § skall i förekommande fall pensionsgrundande belopp med anledning av förtidspension likställas med pensionsgrundande inkomst eller pensionsgrundande belopp med anledning av sjukersättning eller aktivitetsersättning.

4. Med försäkringstid för garantiersättning skall för tid före år 2003 avses bosättningstid enligt 5 kap. i dess lydelse före den 1 januari 2003.

5. Förtidspension eller sjukbidrag som en försäkrad hade rätt till för december månad 2002 och som han eller hon alltjämt i januari månad 2003 skulle haft rätt till om äldre bestämmelser fortfarande hade tillämpats, skall

³⁴ Senaste lydelse 2000:775.

vid ikraftträdandet omvandlas till motsvarande grad av hel sjukersättning respektive hel tidsbegränsad sjukersättning enligt vad som anges i punkterna 6–14.

Tidsbegränsad sjukersättning enligt första stycket skall omfatta samma tid som bestämts för sjukbidraget. För en försäkrad som är född år 1984 eller senare och som hade rätt till sjukbidrag för december månad 2002 får tidsbegränsad sjukersättning beviljas även för längre tid än som bestämts för sjukbidraget, dock inte längre än till och med juni månad det år då han eller hon fyller 19 år.

Vad som i övrigt föreskrivs om förtidspension i dessa övergångsbestämmelser skall även gälla sjukbidrag.

6. Om den försäkrade vid utgången av år 2002 har rätt till tilläggspension i form av förtidspension utges därefter inkomstrelaterad sjukersättning enligt 8 kap. Antagandeinkomsten skall därvid i stället för vad som sägs i det kapitlet beräknas enligt punkten 7.

7. Antagandeinkomsten utgör summan av det för år 2003 gällande prisbasbeloppet och produkten av detta basbelopp och den medelpensionspoäng som legat till grund för beräkningen av tilläggspensionen.

Om tilläggspensionen är avkortad på grund av att den försäkrade tillgodoräknats pensionspoäng för mindre än 30 år skall antagandeinkomsten avkortas. Avkortning skall ske med en trettiondel av antagandeinkomsten för varje år som antalet år med pensionspoäng understiger 30.

8. Sjukersättning som avses i punkten 6 och garantiersättning enligt 9 kap. skall efter omvandlingen justeras med ett belopp (justeringsbelopp) som fastställs som skillnaden mellan det underlag som avses i punkten 9 eller 13 (beräkningsmässig garantiersättning) och garantiersättningen, i förekommande fall minskad enligt 17 kap. 2 §. Ett justeringsbelopp som medför avräkning på sjukersättningen skall i första hand reducera garantiersättningen.

Vad som föreskrivs om garantiersättning skall även gälla justeringsbelopp som medför höjning av sjukersättning. Ett sådant justeringsbelopp skall anknytas till prisbasbeloppet och omräknas vid förändringar av detta.

9. För den som vid omvandlingen är obegränsat skattskyldig enligt inkomstskattelagen (1999:1229) utgör den beräkningsmässiga garantiersättningen skillnaden mellan en omvandlad bruttoersättning enligt punkten 11, minskad på det sätt som anges i andra stycket, och summan av den inkomstrelaterade sjukersättningen, i förekommande fall minskad enligt 17 kap. 2 §, och utbetald livränta som bestäms med tillämpning av lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring.

Minskning av den omvandlade bruttoersättningen enligt första stycket skall göras med kvoten av kommunalskattesatsen enligt punkten 12 och talet ett minskat med samma kommunalskattesats multiplicerad med skillnaden mellan grundavdraget enligt 63 kap. 3 § inkomstskattelagen för den omvandlade bruttoersättningen och grundavdraget enligt samma paragraf för den faktiska bruttoersättningen enligt punkten 10.

10. Den faktiska bruttoersättningen enligt punkten 9 utgörs av folkpension i form av förtidspension, pensionstillskott enligt lagen (1969:205) om pensionstillskott, tilläggspension i form av förtidspension och utbetald livränta som bestäms med tillämpning av lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, samtliga med de belopp som skulle ha betalats ut i januari 2003 om bestämmelserna därom fortfarande varit gällande, samt även sådan utländsk

pension som avses i 63 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229) och som skall betalas ut i januari 2003.

11. Den omvandlade bruttoersättningen enligt punkten 9 utgör summan av den faktiska bruttoersättningen och värdet av det särskilda grundavdraget enligt 63 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229) i förhållande till grundavdraget enligt 3 § samma kapitel.

Värdet av det särskilda grundavdraget i förhållande till grundavdraget utgörs av kvoten av kommunalskattesatsen enligt punkten 12 och talet ett minskat med samma kommunalskattesats multiplicerad med skillnaden mellan det särskilda grundavdraget och grundavdraget vid den faktiska bruttoersättningen.

12. Vid beräkning enligt punkterna 9 och 11 skall med kommunalskattesats avses den skatte- och avgiftssats som följer av den för den försäkrade under inkomståret 2002 tillämpliga skattetabellen.

Om det för den försäkrade inte har beslutats tillämplig skattetablell enligt 11 kap. 6 § skattebetalningslagen (1997:483) för detta inkomstår, skall den skattesats användas som följer av den skattetablell som hade varit tillämplig om sådant beslut hade fattats.

13. Den beräkningsmässiga garantiersättningen för den som vid omvandlingen uppbär förtidspension som beskattas enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta eller som på grund av dubbelbeskattningsavtal inte är skattskyldig i Sverige utgör skillnaden mellan en omvandlad bruttoersättning enligt punkten 14 och summan av den inkomstrelaterade sjukersättningen och utbetald livränta som bestäms med tillämpning av lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring.

14. Den omvandlade bruttoersättningen utgör, om förtidspensionen beskattas enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, summan av den faktiska bruttoersättningen och värdet av den begränsning i skatteplikten som anges i 5 § 4 den lagen. Detta värde utgör kvoten av skattesatsen i nämnda lag och talet ett minskat med samma skattesats, multiplicerad med det belopp som inte är skattepliktigt.

För den som på grund av dubbelbeskattningsavtal inte är skattskyldig i Sverige utgörs den omvandlade bruttoersättningen av den faktiska bruttoersättningen.

Den faktiska bruttoersättningen utgörs av folkpension i form av förtidspension, pensionstillskott enligt lagen (1969:205) om pensionstillskott samt tilläggspension i form av förtidspension och utbetald livränta som bestäms med tillämpning av lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, samtliga med de belopp som skulle ha betalats ut i januari 2003 om bestämmelserna därom fortfarande varit gällande.

15. Sjukersättning skall inte längre justeras enligt punkten 8 om
- sjukersättning efter omvandlingen skall utges med högre eller lägre ersättningsgrad än tidigare,
 - sjukersättning efter omvandlingen skall samordnas i högre eller lägre grad med livränta som avses i 17 kap. 2 § eller livränta som bestäms med tillämpning av lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, eller
 - obegränsad skattskyldighet enligt inkomstskattelagen (1999:1229) inträder för en försäkrad som avses i punkten 13.

SFS 2001:489

På regeringens vägnar

INGELA THALÉN

Marianne Jenryd
(Socialdepartementet)